

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

दर्शको अवसर पारेर असोज १७ गते (सदरस्थापना)देखि प्रदर्शनको तयारीमा रहेको फिल्म 'बैतुली फ्रज मेघौली'को ट्रेलर सार्वजनिक गरिएको छ। बिहीबार काठमाडौंमा एक कार्यक्रमका बीच सार्वजनिक ३ मिनेट लम्बाईको ट्रेलरले फिल्मको कथावस्तुबारे प्रकाश पार्छ। आगरी दशककालले समात्ने भएकाले ३० वर्ष जम्कट्टे बित्ने जम्कट्टे ज्योतिषको सुभाषणछि अभिनेत्री स्वस्तिका सहकाललाई परिवारबाट विवाहको दबाव बहन्छ। तर, उनलाई परिवारले देखाएका कुनै कंटा मन पर्दैन।

आजको विचार...

तलसैनको... (दुई पेजमा) पद्म न्यौपाने

आर्ट क्लब र कलास्थल दुवै धारका फिल्ममा आफ्नो परिस्थिति जनाइरहेका मर्सीटाल आभेला सोजात मल्लको यतिबेला माया र व्यवस्था चर्को देखिन्छ। छायांकनको रेड्युल गिलाउने उनलाई सकस परिचरेको छ। एउटै समयमा उनका २/३ वटासम्म फिल्म छायांकनमा निरिक्क रहेका छन्। उनलाई फिल्मबाट अफरको पनि कुनै कुरी छैन। जोसन्दा आगाडि सुनाउने लेखन तथा निर्देशनमा बन्न लागेको फिल्म कल्लोको छायांकन गर्न सक्ने सम्भावना पनि प्रवल छ।

१ वर्ष ३० अंक ६७ २०८१ असोज ५ गते शनिवार 21 September 2024, Saturday पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

म्यान्मामा बाढीका

कारण ३०० को मृत्यु

(रास/विन्डवा)

याहुन, असोज ४/ म्यान्मामा बाढीका कारण मृत्यु हुनेको सङ्ख्या २९३ पुग्नुका साथै ८९ जना बेपत्ता भएको म्यान्मामा राष्ट्रिय दैनिक 'द मिरर' ले शुक्रबार जनाएको छ।

रिपोर्ट अनुसार बाढीले म्यान्मामा विभिन्न क्षेत्र तथा राज्यहरूमा असर गरेको र बिहीबारसम्म ४७ हजार १९ घरधुरीका एक लाख ६१ हजार ५९२ बाढीपीडितले ४२५ राहत शिविरमा आश्रय लिएको एक प्रतिवेदनले जनाएको छ। बाढीले सात लाख ६६ हजार ५६६ हेक्टर बाली बुबानामा पर्नुका साथै एक लाख २९ हजार १५० जनावरको मृत्यु भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। यागी नाम दिइएको आँधीका कारण बङ्गालको खाडीमा परेको न्यून चापीय प्रभावका कारण म्यान्मामा भारी वर्षा भएको र व्यापक बाढी आएको जनाइएको छ। बाढी प्रभावित क्षेत्रको सरसफाई, स्वास्थ्य सेवालागायत बाढी पीडितका लागि साधान तथा अन्य आवश्यक सामग्री वितरण गर्न स्थानीय निकाय, उद्धार संस्था र बासिन्दा मिलेर काम गरिरहेका छन्।

नेपाल शान्ति क्षेत्र हुनुपर्छ : प्रचण्ड

हावा संवावसान

काठमाडौं, असोज ४/नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले नेपाललाई शान्ति क्षेत्र घोषणाको महत्त्व बढ्दै गएको बताएका छन्। शुक्रबार विहान जनसंख्या गणना शान्ति क्षेत्र अभियानको जापनपत्र बुझ्दै उनले नेपाललाई टकरावयुक्त बन्दै गएको विश्व राजनीतिको चपेटाबाट जोगाउँदै राष्ट्रिय स्वाधीनता कायम गर्न यो प्रस्ताव अघि बढाउने बेला आएको बताए।

शान्ति क्षेत्रको प्रस्ताव देश बचाउने महत्त्वपूर्ण एजेन्डा हुनसक्ने उनको धारणा छ। 'हिजो पञ्चायतकालमा तत्कालीन राजनीतिक परिस्थितिका कारण यसको पञ्ज-विपक्षमा

मत थिए, यसमा कुनै दलले समर्थन गर्न स्थिति थिएन' प्रचण्डले भने, 'तर अब बदलिएको राजनीतिक परिस्थिति र विश्व परिस्थितिमा राष्ट्रिय स्वाधीनताको रक्षाका लागि शान्ति क्षेत्र घोषणाको महत्त्व बढ्दै गएको छ।'

२०३१ सालमा तत्कालीन राजा वीरेन्द्रले अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसमक्ष नेपाललाई 'शान्ति क्षेत्र' घोषणा गर्न प्रस्ताव गरेका थिए। उक्त प्रस्तावलाई अमेरिका, चीनलगायत १ सय ३० भन्दा धेरै देशले समर्थन गरे पनि सिक्किमलाई गाभेको

भारतले अस्वीकार गरेको थियो। उक्त प्रस्ताव हाल नेपालले बोक्न छाडिसकेको छ। दाइका बरिष्ठ पत्रकार नारायणप्रसाद शर्मा नेतृत्वको अभियानले विहीबार प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई पनि जापनपत्र बुझाउँदै संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभामा शान्ति क्षेत्रको आवाज उठाउन आग्रह गरेको उपाध्यक्ष देवी छिदिङ शेर्पाले जानकारी दिए। दाइबाट सुरु भएको यो अभियानले दाइ, लुम्बिनी र काठमाडौंमा विभिन्न समयमा विचार गोष्ठी गरिसकेको जनाएको छ।

माओवादी केन्द्रका धेरै नेताहरूले शान्ति क्षेत्रको प्रस्ताव पार्टीभित्र छलफल गर्नु भनिरहेको जानकारी दिँदै प्रचण्डले आफू पनि यसमा बुला छलफल गर्ने पक्षमा रहेको बताए। 'हामी पार्टीबाट नै यस विषयमा स्पष्ट दृष्टिकोण बनाएर जाने छौं', प्रचण्डले भने। आफूहरू केन्द्रीय समिति बैठकको तयारीमा रहेकोले उल्टै परे यही बैठकबाट पनि एउटा प्रस्तावको रूपमा यसलाई लैजान सकिने जानकारी उनले दिए। अध्यक्ष प्रचण्डले विश्व शान्तिको केन्द्र लुम्बिनीलाई प्रमुख आधार बनाएर यो क्षेत्रलाई शान्ति क्षेत्रको रूपमा अघि सार्न आवश्यक हुने उल्लेख गर्दै यसमा जनस्तरबाट बहस थालिनु सकारात्मक भएको बताए।

उनले यो अभियानलाई आफ्नो पार्टीले सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे। दाइका बरिष्ठ पत्रकार नारायणप्रसाद शर्मा नेतृत्वको अभियानले विहीबार प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई पनि जापनपत्र बुझाउँदै संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभामा शान्ति क्षेत्रको आवाज उठाउन आग्रह गरेको उपाध्यक्ष देवी छिदिङ शेर्पाले जानकारी दिए। दाइबाट सुरु भएको यो अभियानले दाइ, लुम्बिनी र काठमाडौंमा विभिन्न समयमा विचार गोष्ठी गरिसकेको जनाएको छ।

पत्रकार महासंघको निर्वाचन स्थगित कार्यवाहक सभापति विष्टको राजीनामा

काठमाडौं, असोज ४/ नेपाल पत्रकार महासंघको निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित भएको छ। निर्वाचन समितिले शुक्रबार सूचना जारी गरेर अर्को सूचना जारी नभएसम्मका लागि निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित भएको जानकारी दिएको हो। नेपाल पत्रकार महासंघको नयाँ नेतृत्व चयनका लागि असोज १२ गते मतदान गर्ने कार्यक्रम थियो। त्यसका लागि उम्मेदवारको मनोनयन दर्ता असोज ४ गते निर्धारण गरिएको थियो। तर नेपाल पत्रकार महासंघबाट प्राप्त पत्रकनुसार मनोनयन दर्ता लगायतका कार्यतालिकामा समावेश कार्यक्रम अर्को सूचना जारी नभएसम्मका लागि स्थगित गरिएको केन्द्रीय निर्वाचन समितिले जारी गरेको सूचनामा उल्लेख छ। कार्यवाहक अध्यक्ष रमेश विष्टले केन्द्रीय निर्वाचन समितिलाई पत्र पठाउँदै आसन्न निर्वाचनका कार्यक्रम हाललाई स्थगित

गर्न अनुरोध गरे सँगै आफुले समेत पदबाट राजीनामा दिएका हुन। केन्द्रीय निर्वाचन समितिले निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित गरेको सूचना जारी गरे पछि महासंघको निर्वाचन कार्यक्रम अन्त्योत्तमा परेको हो। सूचनामा केन्द्रीय निर्वाचन समितिमा संयोजक प्रा. चित्रञ्जीवी खनाल, सदस्य सचिव भक्तिराम घिमिरे तथा सदस्यहरू अरुण पौड्याल, विष्णुप्रया भुसाल, शालिकराम सापकाेट, कपिलचन्द्र पोखरेल र देवेन्द्र झाको हस्ताक्षर छ। सदस्यता शुद्धीकरणको विषयमा विवाद हुँदा नेपाल पत्रकार महासंघको महाधिवेशन प्रभावित भएको हो। विवाद चर्किएपछि महासंघको अध्यक्ष पदबाट विपुल पोखरेलले राजीनामा दिएका थिए। यसैबिच शुक्रबार कार्यवाहक अध्यक्ष रमेश विष्टले समेत विभिन्न कारण देखाएर पदबाट राजीनामा दिए।

आन्तरिक पर्यटकको रोजाइमा बराहताल र बुकीपाटन

दोरपाटन (बागलुङ), असोज ४/दुई वर्षदेखि तमानखोलाको बराहताल र दोरपाटनको बुकी क्षेत्र आन्तरिक पर्यटकको रोजाइमा पर्न थालेको छ। बुर्तिबाइ बजारबाट नजिक पर्ने बराहताल क्षेत्र तथा बराहताल हुँदै दोरपाटनको बुकी क्षेत्र उत्कृष्ट 'ट्रैकिङ'को गन्तव्यका रूपमा परिचित हुँदै गएको हो।

तन्रो क्षेत्रदेखि उच्च पहाडसम्मका पर्यटकीय गन्तव्यमा नयाँ पुस्ताको ट्रेकिङ मोह पनि बढेको बढ्द थालेपछि बराहतालमा पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइएको तमानखोला गाउँपालिकाका अध्यक्ष जोकलाल बुढा मगरले बताए। पछिल्लो समय घुम्नगर्न गर्ने संस्कृति बढ्दै गएको छ। गाउँ तथा सहरका युवा पुस्ता घुम्नगर्नमा रमन थालेपछि बागलुङका धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको प्रचार-प्रसार हुन थालेको उनले बताए। एक दशक अगाडिसम्म सुनसुन रहेका पर्यटकीय क्षेत्रमा पछिल्लो समय आन्तरिक

पर्यटकको चहलपहल बढ्न थालेको छ। वषौ अगाडिदेखि चर्चामा रहेका पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा नयाँ गन्तव्यमा आन्तरिक पर्यटक पुग्नु थालेका मगरले उल्लेख गरे। दोरपाटन जिल्लाका, गाईघाट फला, बागलुङ कालिका, पञ्चकोट, गाजाको दलनगायत दर्जनौ पर्यटकियल वषौदेखि

चर्चामा रहेका भन्दै पछिल्लो पाँच वर्षमा बुकीपाटन, रिगताल, बराहताल, पातीहल्ले, टेवाको मूर्तिक्ला चर्चामा आउन थालेका उनको भनाइ छ। तमानखोला गाउँपालिकाका अध्यक्ष बुढा मगरले बराहताल क्षेत्रको विकासका लागि हालसम्म रु एक करोड बढी लगानी

भइसकेको जानकारी दिए। यहाँ पूर्वाधार निर्माण हुनुपूर्व कहिलेकाहीँ नजिकैको गाउँमा स्थानीय घुम्न गए पनि बाहिरि ठाउँबाट आउनेको कमी थियो। पालिकाको ताल संरक्षणसँग बराह मन्दिर,पद्मगर्ग निर्माणालागत संरचना बनाएपछि यहाँ दैनिककसो आन्तरिक पर्यटक आउने गरेका उनले बताए। अध्यक्ष मगरले भने, 'बराहताल आकर्षक छ, यहाँबाट उच्च पहाडी क्षेत्रसहित हिमशृङ्खला देख्न सकिने भएकोले आन्तरिक पर्यटकको रोजाइमा पर्न थालेको छ। हिउँदमा सालीगुराँसेल रतायय बन्ने बराहताल क्षेत्र रोमाञ्चक देखिन्छ, समुद्री सतहबाट दुई हजार छ रुय मिटरको उचाइमा रहेको यो क्षेत्रको पूर्वाधार विकास गर्न प्राथमिकतामा राखेर काम गरिरहेका छौं।' नेपालको एक मात्र सिकार आरक्ष दोरपाटनमा पर्ने बुकीपाटन पनि गत वर्षदेखि बढी चर्चामा आएको छ। -**बाँकी बतियन पेजमा...**

साहित्य दर्पण

विभव्य ज्ञानेन्द्र विभव

धुजाधुजा हुँदैनन् समयका पदचापहरू

गडगडाएर तीव्र हुँकारले कुँडिँदै, उडिँदै नेमाले फाल हान्दै उडिँदै गीटा भेल समयको नेटो काट्न उदत । गडगडाएर कहाँ हुनु, हडबडाएर फन्नू कहाँ काम बन्नू । धेरैले बटुदौं साहसका उरुइखात साहसी जागरहरू, धर्म र कर्मले अलिकति ममताले ओगट्टोत्त हुँदै लक्ष्यमा उन्मुख जीवन-घाम ।

कदापि पनि धुजाधुजा, चकनाचुर हुँदैनन् समयका पदचापहरू । तिनमाथि कसैले जतिसुकै कठोर प्रहार प्रयोग गरे पनि । बेग्लै अस्तित्व र उपस्थिति स्थापित भइसकेको हुन्छ । तीडेरे ऐननियमलाई, भिचरे परस्परबाट मान्यतालाई त्यहाँ नवसाग्राम्य छडा गर्न कहाँ सकिन्छ ? सुकिलो श्वेत स्यानभासमा फोहोरी हिल्लोले छुवाएर निरन्तरताको क्रमभंग गर्न समय पछिनुपर्छ । छिभरमै कालो रातोको पर्दा खोलेर उज्यालो दिन कहाँ आउछ । त्यही उज्यालो दिन पनि डबेर निस्कौट रातोको अंधेरीमा हुन्नू न चिनु भई मस्त निदाउन पुग्छ । निदाएको अँखाँलाई विउँफाउनु हुँदैन । बिउँभएको स्यानालाई सुताउन कोसिस पनि गर्नु उचित होइन । स्वप्नमा देख्न सकिने हुनुपर्छ । स्वप्नमा जीवनबोधको चेतना जागृत हुनुपर्छ । 'ताते खाउ, जन्दै मरू' भनेर कहाँ हुनु ? हतपत्रको काम लतपत हुनसक्छ । हतारमै अलमल हुन्छ । कतै जाने हतारमा केयौँ सरसामानहरूको जतनबेगडामा ध्यान भंग भइरहेको हुन्छ । जुन सामान छुट्टामा भयो आँबिँ त्यही सामान कतै हराइरहेको हुन्छ । अनि, खोजनुको हैरानीमा अन्य तमाम कामहरू अस्तव्यस्त हुन पुग्छन् ।

कोही कसैलाई कहिले पनि समयले पाँडिँदैन । समय पछाँडि फर्किँदैन । तर, समयले साय दिँदा असम्भव भन्ने कसै हुँदैन । समयलाई चिनिपुन र बुझिपुन भने समयले टाप ठोक्छ । समयले लगाम फकिँसकेपछि ठोटोडले पनि तीव्र गतिमा उडिन्छ । त्यसपछि समयलाई भेट्न गाह्रो हुन्छ । समयलाई समातेर समयभंगी एक्साथ हिँडाउ कतै, कुनै पखालि बाकी नरहन सक्छ । यसरी समयलाई बुझेर समयकै साथ हातेमालो गरेर हिँडाउन समयले अवश्य सफल दिन्छ । समयले साय दिनु भनेको सफलतागर्जिकै पुग्न हो । समयका पदचापहरू पछ्याउँदै जाँदा साँच्चै शिखरमा आनन्द भेटिन्छ, भेटिनुपर्छ । त्यसैले धुजाधुजा, चकनाचुर हुँदैनन् समयका पदचापहरू कहिल्यै । बरु, सबै ताजापनको तन्त्रुस्त अवस्थामा सचेत भई, जसग राख्ने सबैलाई समयसँगै हिँड्न प्रेरित गर्छ, गरिरहन्छ । अन्यथा, समयको पछाँडि परेपछि कहाँ पुग्नु पुगेर ठाउँमा, कहिले सक्नु गर्नुपर्ने काम धारो ? बाँकी रहेपछि कामहरू तितले चटारोमा राख्नु बेलाकुसेमा । अन्ततः समयमै नसक्नु का कति कामहरूले ज्वान खाउँछन् । समयलाई चिनेर काम फत्ते नगर्नुका कमजोरीले, सताएर, दिमाङ्क तताएर तानामा पनि पुऱ्याउँदछन् । समयलाई चिनेर समयमै काम नसक्नुका फाइदा कम बेफाइदा धेरै हुन्छन् ।

कठिनाइको मोडमा पुगेर कहिलेको हारपुन निरर्थक साबित हुन पुग्छ । कसैले त्यसले सफलताको चुन्नी पनि टेहन सक्छ । हारियो भनेर सदाका लागि हारेकै ठान्नु हुँदैन ।

आपसी मित्रवत् प्रगाढ सम्बन्धको सिलसिलाले निमांण गरिदिएको यो संसार ! प्रकृतिको उपस्थितिमा जीवन चलायमान हुन्छ । प्रकृतिको सौन्दर्यमा जीवनले आनन्दको अनेक भावना उत्पन्न गर्छ । हिंडेर उकाली र ओराली यस्तै गति हो भने गन्तव्य भन्मन् टाढिँदै जान्छ । पुगेर पुग्न निकै मुस्किल हुन्छ । पार पाउन हम्मैहम्मै नै हुन्छ । कठिनको यो जीवन-यात्रामा भनेजस्तो हुन पनि महाभारतै पर्ने रहेछ । परन्तु, दुःख छ भनेर दुःखी मनमा आँसुकै खोलावादी बगाएर बस्नु पनि भएन । सुख छ, पुगीसरी सबैथोक छ भनेर अर्कालाई तथानाम बकेर हाँसिर हुनु पनि उचित होइन ।

सफलता टोकियो भनेर फेरि अहन्ने मात लानु हुँदैन । एकल निर्णयले हावा खाइसकेको अवस्था छ अहिले । सामूहिक हितका कामहरूले प्राथमिता पाउनुपर्छ भने मान्यता स्थापित भइरहेको छ । यद्यपि, परन्तु, किन्तु, तथापिजस्ता अनावश्यक शब्दहरूकै बगेलीमा बलमिचाई भइरहेको जस्तै राजनीतिमा पनि कम बलमिचाई र आफन्तवादको ताता कायम छैन ।

अर्को कुरा, शिष्ट र सभ्य भाषाको मिठासमा अचाबन्दी गालीगलौजको थपिया शैलीले नेपाली भाषाकै गरिमालाई घाटा पुऱ्याइरहेको देखिन्छ । जुन कुरा नहुनुपर्ने थियो त्यही हुनु दुर्भाग्य पनि हो । हास्यो समाजमा यत्तै दुर्भाग्यहरूको बढोतारो हो भइरहेको छ, त्यो राम्रो होइन । त्यसले कसैलाई पनि फाइदा गर्दैन । यसैबीच, रा्टिपुव सोचविचारको फलिफाप हुनुपर्ने हो । यही कलाबेलामा स्वार्थी मनस्थितिहरूको कारालीलाग्यो टेलमठेल हुन थान्छ । त्यसपछि कहाँ 'सर्वहितया' को चरित्र चिर्ताथै हुन सक्नु ? कहाँ 'तमसोमा ज्योतिर्गम्य' ले अँध्यारो पाटोलाई उजियलाउन सक्नु ? त्यहाँ त व्यक्तित्वबोधले दिनदहाडै कुम्कोकुट्टो भरिभराउ पार्न थान्छ । सकिँदैन रहेछ सोचाइको यात्रामा जिवन्तीका मधुर, रसिल्लो अनि सुखद आयामहरू भियाँउनु । बरु, रहस्यहरू केलाउँदै, निपन्डै, छान्दै छुइछुड कच्चन कायाक बनेर जीवनवयको, कति कति अन्धयारा जँघारहरू छन् तर्नुपर्ने, पुगनुपर्ने, भेटनुपर्ने धातयलका अनाम गोरटाहरू ।

जहाँहाँडे डाकेर धम्मरधुस बसेका हुँगाहरू पन्छाएर अलिकति मिलाउन गरिएन । पाइलासँगै सजिलो र सहज बाटोको सुविधा टाढाकै कुरा भयो । जहाँ कहिल्यै फारबाट उख सिएनन् । फोर फाँडी फाँडिएपुन । हिँडेनेहरू कहाँ पुगिसके, नेटो काटेर धेरै टाढा । बस्नेहरू, सिक्नेहरू र सुकेरा फेनहरू अर्को उठ्ठन सकेन छैनन् । जीवनले गोलूगोलू समय निरन्ध्याइसक्यो, तर बिहान बनेर नीलो उत्साहको उल्लासमा हाँसे बोल्ने दिन सुदूरअतीतिरै विलीन हुँदै गइरहे, गइरहे । च्यातेर धुजाधुजा, धुलोपिठो पार्न सकिँदैन रहेछ समय, सम्भोतरा साथसघतहरूलाई । जहाँ जीवनकै प्रतिच्छाया बनेर अभिट छाप लागिसकेको हुन्छ । गीटा बेग्लै चिनारीको लयमा परिचयको सोपान निर्माण भइसकेको हुन्छ । पछ्याइरहने रहेछ छया बनेर कहिले । सपना भाएर कुनै रात । घाँटी नै निमोड्ठ आइहाले,

-नाहबरी उदकम

कबा टड महाराई दिलमाया

"एक गिलास पानी देऊ त नानी ।" "पानी कि जाँउ ?" उसले मतिर हेरे सोधी । "पानी नै देऊ न," भैले रमालले पसिना सुक्नु भनें । उसले सेतो सिन्धुरका लोटाभरि पानी ल्याएर दिई । मैले एकै सासमा लोटा रिस्त्याएँ । त्यहाँ कोही जाँड पिड्नरहेका । कोही बिँडी तामिरहेका । कोही खाजा खाइरहेका । अलि पतिर गाईबस्तु चराउँदै केटाकेटीहरू खेलिरहेका र केही बूढापाका छेउमा लौरो राखेर रूकको फेदमा बात मारिरहेका । त्यस ठाउँलाई 'अलडोडा' भन्छन् । वर्षामको पानी जम्मा गरी बस्तुभाउलाई हवाउन वा अन्य प्रयोजनका लागि त्यो डाँडामा एउटा ठूलो आवाल खनिएको धेरै पहिलेदेखि नै त्यस ठाउँलाई 'अलडोडा' भन्ने गरिएको हो । ती वरपील छहारीका छेउछुट्टामा कुनै बाँसको टाटीले र कुनै दुइहातमै बनाएका चार-पाँच वटा पसलहरू छन् । पहिले त एउटा पसल मात्रै थियो । गोठमा गाईबस्तु, खोरमा धुँवाँ खसीबाडा । दिनभरि जङ्गल लखेतिरै । घाम डुन्न लागेपछि गोथुलिको रङ्गसँगै तिनीहरू कता-कतैबाट अलडोडा भएर आँफै गोठमा आउँछे र बेसरी उगाउन थाल्छे । अलडोडा सधैँजसो जुनसुकै समय आइसक्न ठाउँ हो । त्यहाँ कुनै बेला मान्छे टुट्दैनन् । चार-पाँच जोडी भन्दा-भन्दा वरपीलका रूख, ठाउँ-ठाउँमा काठका फर्कै वा । दोहोरोलता बटुवारेहरू एकैछिन भए पनि शीतल लिज्जु भनेर धर्म सुट्दो देखिले वरपर र अत पनि धुँवाँ वरपीलका रूखहरू रोपिएका छन् त्यहाँ । ती पर-पर फिँजारिएका वरपील पनि बटुवारेलाई शीतलता दिन निकै आतुर भएफँदै देखिन्छे । सर्वै-सर्वै पातहरू हल्लाउँदै चित्तो बान्सा छोड्छे । वरपील चौतारीको केही मास्तर बास लान्छ । जवानीमा कति चौडो मधेस ओहोर-दोहोर गर्दा मैले पनि कोसीको गाढूतीर हुँदै यो बाटो धेरै हिँडे । अहिले भन्दादेखि समय कति त्यहाँ एकैछिन बिसाएर जान्छे । कति सरासर बाटो लाग्छे । विसाउनेहरू कोही वरपीलको शीतल छहारीमा यकान चला भेट्छे । कोही जाँउ, पानी वा अन्य कुरा खान्छे । अनि तनरी टिठाहरूसे जाँउ वा पानी खाने निहुँमा त्यो युवतीसँग जिक्कन जान्छे । कति त उसको भरिलो जेवान देखेर राल काढ्छे । युवती घरीघरी यसो युवतीलाई आफ्नो कामले कहिल्यै सुँद भए । आँबिरे व्यापार हो । जसोतसो चलाउने पथ्यो । यी सब कुरा म त्यहाँ बसेर निगालिरहेको थिएँ । अहा । कति रमाइलो र मनमोहक ठाउँ त्यो । पूर्वतिर रातमाटा, कोटगाउँ, बालाँड, परिचर्मातिर बुडुवा, बसेरी, बुरैयुम्का, खाँमले उतरतर्फ गैरी-चौतारा, खानीगाउँ, मेघेचौतारा दक्षिणतर्फ खाँमडाँडा, पोखरे, जामुने यी सबै डाँडौं त्यसैगरी ल्याइन्छे । पारि चारकिन्ला सित्तको त्यो लरेर पैयडोको पनि वतीतिर हेरेर ठिङ्ग उभिएको छ । त्यसैगरी आलडोडाको पूर्वपट्टि दयामकै फेदी हुँदै साप्सुखोलो बग्दछ । यस्तैपुर्वपट्टि रूकको फेदबाट फरेको दिशुवाबोले । आलडोडालाई माफमा पारेर पूर्व-पश्चिमतरेबाट बगेका ती दुईवटा नदी त्यसैबाट अलि लत करिब बिस-पच्चीस मिनेट ओझालो भरपछि एकै ठाउँमा मिल्दिन्छन् । जसलाई दोभान भनेर चिनिन्छ । अधिकांश छोटाडेरूको मधेस-पहाड गर्ने त्यो बाटो, पुर्वोपपुर्वोपुर्वो-दुखलाई डाकमा बोकेर पुर्खाहरूले हिँडेको त्यो चौतारा मलाई जितिकै सबैलाई प्रियकर छ ।

त्यो आलडोडासँग हास्यो भावनात्मक सम्बन्ध छ । मनको गहिराइमा त्यहाँको माटोको सुगन्ध छ र ती वरपीलका शीतल छहारी प्रत्येकका फरकमा स्मृति बिम्ब बनेर बाँचिरहेका छन् र बाँचिरहने छन् सधैँभरि । आफू हिँडेबुलेका ती वारिपारिका दृश्यहरू हेर्दै म मधु घनिरहेको थिएँ । साप्सु खोला छेउका ती सपाट खेत, हावाको सुस्त चालमा ससाइरहने ती सल्लका रूखहरू, ती भीरपाखा र उकानी ओझानीहरू त्यस्तिका वर्षापछि हेरेर कहाँ अघाडिसक्नु थिए र मेरा लागि । दिशुवा दोभानमा खाना खाएर उकालो चढेको म हिँडेकोतो तातो घाम र ठाउँ उकालोले त्यहाँ आइपुग्न निकै हम्मै-हम्मै पथ्यो । घाम भरि जुरे युम्कामा पुगिसकेका थिए । वारिपारि हेर्दै र सोचाइमा मन हुँदै निकै समय बितिसकेछ । बाह्रै भएन । धेरै समयपछि विशेष कामले म आफ्नो जन्मको छोटाडि हिँडेको । पारि सेरा-कालिके हो मेरो गाउँ । लामोडाँडासम्म प्नेनको सुविधा त थियो तर त्यति अनुकूल थिएन । पछि त खानडोडामा पनि एयरपोर्ट बन्यो । प्नेन उड्यो । सदरमुकाम हुँदै गाउँगाउँसम्म बाटो पुग्यो । तर, त्यतिखेरसम्म पूर्वको कालिकोट भनेर चिनिन्थ्यो छोटाडि । त्यसैले मैले गाईघाट हुँदै खाँवु, अंधेरी, खयरवाला, रसुवा, भँडारैघाट, दुधकोशी र साप्सुको गढूतीर हुँदै त्यो आलडोडा भएर हिँडेने पैतल बाटो नै रोजे । जुन बाटोसँग विगतमा अन्तिमी सम्झनाहरू जोडिएका थिए मेरा । गाईघाटबाट छिटो हिँडेलाई दुई दिन, जम्जस्ता ढिलो हिँडेलाई फाइ दिनै लाग्यो घोर पुन । गाईघाटबाट बाटो नहलाउने बेलाबाट दुई, धान्साइटा, वेतालीको भीर हुँदै हिँडेने गरिन्थ्यो । म भन्दा अलि पुर्वोपुर्वोपुर्वोपुर्वोपुर्वो डाकमा नून बोकेर कोसीको किनार हुँदै हिँडेका पुर्खाहरूका पवित्रहरू अर्को छन् जसो लान्छ । जवानीमा कति चौडो मधेस ओहोर-दोहोर गर्दा मैले पनि कोसीको गाढूतीर हुँदै यो बाटो धेरै हिँडे । अहिले भन्दादेखि समय कति त्यहाँ एकैछिन बिसाएर जान्छे । कति सरासर बाटो लाग्छे । विसाउनेहरू कोही वरपीलको शीतल छहारीमा यकान चला भेट्छे । कोही जाँउ, पानी वा अन्य कुरा खान्छे । अनि तनरी टिठाहरूसे जाँउ वा पानी खाने निहुँमा त्यो युवतीसँग जिक्कन जान्छे । कति त उसको भरिलो जेवान देखेर राल काढ्छे । युवती घरीघरी यसो युवतीलाई आफ्नो कामले कहिल्यै सुँद भए । आँबिरे व्यापार हो । जसोतसो चलाउने पथ्यो । यी सब कुरा म त्यहाँ बसेर निगालिरहेको थिएँ । अहा । कति रमाइलो र मनमोहक ठाउँ त्यो । पूर्वतिर रातमाटा, कोटगाउँ, बालाँड, परिचर्मातिर बुडुवा, बसेरी, बुरैयुम्का, खाँमले उतरतर्फ गैरी-चौतारा, खानीगाउँ, मेघेचौतारा दक्षिणतर्फ खाँमडाँडा, पोखरे, जामुने यी सबै डाँडौं त्यसैगरी ल्याइन्छे । पारि चारकिन्ला सित्तको त्यो लरेर पैयडोको पनि वतीतिर हेरेर ठिङ्ग उभिएको छ । त्यसैगरी आलडोडाको पूर्वपट्टि दयामकै फेदी हुँदै साप्सुखोलो बग्दछ । यस्तैपुर्वपट्टि रूकको फेदबाट फरेको दिशुवाबोले । आलडोडालाई माफमा पारेर पूर्व-पश्चिमतरेबाट बगेका ती दुईवटा नदी त्यसैबाट अलि लत करिब बिस-पच्चीस मिनेट ओझालो भरपछि एकै ठाउँमा मिल्दिन्छन् । जसलाई दोभान भनेर चिनिन्छ । अधिकांश छोटाडेरूको मधेस-पहाड गर्ने त्यो बाटो, पुर्वोपुर्वोपुर्वोपुर्वोपुर्वोपुर्वो-दुखलाई डाकमा बोकेर पुर्खाहरूले हिँडेको त्यो चौतारा मलाई जितिकै सबैलाई प्रियकर छ ।

पाखाहरू, वारि-पारिका ती गाउँ-बस्तीहरू, त्यो वरपील छहारी, मान्छे बस्ने ती फलैचा र पाटो, दोहोरीलता मान्छेका तौतीहरू आ-आफ्नै दुनियाँमा मग्न थिए । म भने त्यो बाहिरी सारखाबाट अलगै थिएँ । मीठो भनी कि नमीठो भनी चाहेर पनि भुल नगर्ने एउटा विगत जुन मेरो जीवनबाट कहिल्यै अर्पिन हुन सक्ने थिएन । त्यसैतिर यात्रा गरिरहेको थिएँ । "नानी आज यति बस्न परो ठाउँ छ ? गलेर लखारान भएकाले यहाँभन्दा अधि जान सकिँन ?" "ठाउँ त छैन, साँघै पुग्नुभाको छ भने बस्नु न त ।" मैले त्यही सोचेको थिएँ । अब ढुक्क भएँ । उसलाई मैले निकै कुरा सोछुनै थियो । हिँडेसोभरी मान्छेको पीडले उ व्यस्त थिएँ । म भने आन्तरिक दुनियाँमै मग्न थिएँ । "के खाउनुहुन्छ ?" उसले सोधी । "पनिपको छ । खाना त खाँने पथ्यो । यसो मासुको पनि व्यवस्था गर हे !" "रक्सी पनि खाउनुहुन्छ कि ?" "अलिकति खाउनुपर्ने ।" म पाडोको सिक्कीसँग हल्ला पिउन लागेँ । "तिबो नाम के हो नानी ?" मैले सोधी । "दिलमाया ।" उसले बताई । "अरू परिवारको को छुनु त ?" "कोही छैन ।" "आमा-बुबा ?" "छैनन्, उनले नमीठो अनुहार गरे ।" "त्यसो भए कसरी पिउन प्रयास बान्छौ ?" मैले सोधी । "मैले पुतः गर्छु ।" "तसले भन्न अस्पारो भनी ।" "भन न तानी ।" अस्पारो भनी पुग्दैन, मैले आग्रह गरें । "म सानी हुँदा आमालाई ठूलो ज्वरोले टपकै लग्यो । बाको मैले पत्तो पाइँन । आमा मान्छेको, अर्कै आसुनुको छैन ।" "कहिले आउनुहुन्छ त आमा, बा ?" म सोधेँ । उहाँ एकदिन अवश्य आउनुहुन्छ । उहाँले नै मलाई हुलाकबाँड गनुभयो । उहाँ बितेको पनि तीन-चार वर्ष भइसक्यो । पछि बज्जले भन्दा थाहा पाएँ-तेरी आमाको बिहे कोहीसँग भएको होइन । बाटो हिँडेने एकजना मान्छे प्रायः यहाँ बस्ने गर्छथे । त्यसपछि त्यो मान्छे कहिल्यै आएन । "अब त मेरा को छुन र ?" उसले पर्लबक आँसु फारी र उता फर्केर मजबले पुझी । मेरा पनि आँसु थाम्न सक्ने अवस्थामा छैनथे । मैनबन्ती आमा ट्याक्के यस्तै थिएँ । "साँच्चै कति पवित्र र इमान्ती हुन्छु हँ केही मान्छेहरू ।" यो बेइदमानी दुनियाँमा त्यो महानताको छेउसम्म पनि म पुग्न सकिँन । दिलमाया मतिर हेरेरहेको थिएँ । मैले उसको जबरमा आँखा जुडाउन सकिँन । "म अपराधी हुँ । अधमी हँ ।" मलाई अपराधबोधले बेला-कता थिचेजस्तो लाग्यो । सानी टेकमाथि उभै बसिरहेको थियो । बाहिरको रिमरिम उज्यालोले बिहानी ढाकेँ थियो । "म जान्छु नानी अब ।" "हन्छु" उसले मतिर बाथालु नगरेले हेरी । मैले फोला र लौरो दिँपे अनि गृहको मन लिएर बाटो लागे । माथि गैरी चौतारामुनिको हिलबाट फर्केँ हिँडे आलडोडाका ती लहरै उभिएका वरपीलजस्तै शान्त, सौम्य, अलिकति र उदार मिल थिएर हेरेरहेकी थिएँ । तल साप्सुखोलो उडे गरी बाहिरेको थियो ।

-सावित्र्योदकम

विश्व शान्ति दिवस: विविध कार्यक्रम गरी मनाइँदै

पाल्पा, असोज ४/आज विश्व शान्ति दिवस । 'शान्तिप्रति हाम्रो कदम र महत्वाकांक्षा' भन्ने मूल नाराका साथ नेपालमा पनि विभिन्न कार्यक्रम गरी यो दिवस मनाइँदै छ ।

हरेक वर्ष सेप्टेम्बर २१ तारिखका दिन विश्व शान्ति दिवस मनाउने गरिन्छ । सन् २०१६ को संसूक्त राष्ट्र संघको साधारण सभाले २१ सेप्टेम्बरलाई विश्व शान्ति दिवसका रूपमा मनाउने घोषणा गरेको हो । १५ सेप्टेम्बर २०१७ को दिन संयुक्त राष्ट्रसंघको शान्ति बटिकबाट बजाइएको विगलले विश्व शान्तिको शंखनाद गरेको छ । त्यो शंखनाद सिरिया, अफगानिस्तान, लिबिया हुँदै विश्वका हरेक कुना कन्दरामा पुगोस् । सगरमाथाको शिखरदेखि मृत सागरको तलसम्म शान्तिको लहर फैलियोस् । विगतका वर्षहरूका शान्ति केवल प्रौढातिक र दार्शनिक शब्दमालीका रूपमा प्रयोग भएको पाइन्छ, कहीं धर्महस्तक्षेप त कहीं गर्भहस्तक्षेप आततायी रूपमा

शान्तिलाई निर्मम निमोठिएको छ । विश्व युद्धको अवधिलाई नरककालको माला लगाइदिएका शापकहरूले आज प्रथम विश्वयुद्धको १०० भन्दा बढी वर्ष पुरा हुँदासम्म विभिन्न श्रृंखला अनि अनेक नाममा दोब्बर हाराहारीमा मान्छे

मांसकेका छन् । स्मरणीय रहेस, शान्ति गौतमबुद्धको वचन मान्न सकेको दायित्व पनि हो । हृदयमा सदाचार लिएर पाइला चालौ, अतिमयता अनि भाफीको चपचाका हिनौ । आजका पुस्तालाई विश्वबन्धुत्वको पाठ सिकाउन जरुरी छ ।

फेरी बढ्यो सुनको मूल्य

तानसेन, असोज ४/नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी महासंघका अनुसार सुन तोलामा एक हजार पाँच सय रूपैयाँले बढेको छ ।

बिहीवार प्रतितोला एक लाख ५५ हजार छ सयमा कारोबार भएको छापवाला सुन श्रृंखलका लागि भने एक लाख ५७ हजार एक सय रूपैयाँ निर्धारण भएको छ । यसै चाँदीको मूल्य श्रृंखलार तोलामा ३५ रूपैयाँले बढेको छ । बिहीवार प्रतितोला एक हजार आठ सय ८० रूपैयाँमा कारोबार भएको चाँदी श्रृंखलारका लागि भने एक हजार नौ सय १५ रूपैयाँ निर्धारण भएको छ । सुनको भाउजो यतिबेला विश्व बजार नै तातेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा एकपछि अर्को उचाइ लिएको सुनले नेपालमा पनि नयाँ कीर्तिमान बनाइरहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय कम्पोजिटी बजारमा हुने माग र आपूर्तिले सुनको मूल्य निर्धारण हुन्छ । जब अन्तर्राष्ट्रिय कम्पोजिटी बजारमा सुनको माग र आपूर्ति बढी प्रभावित हुन्छ, मूल्य पनि उच्च दरमा

घटबढ हुन्छ । यतिबेला अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा सीमित आपूर्तिबीच सुनको माग उच्च दरले बढ्दा मूल्यमा असर परिरहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा सुनको मूल्य बढ्नुको प्रमुख कारण नै अमेरिकाले ब्याजदर कटौती गर्ने सुनिश्चितता गर्नु हो । सुनको मूल्य बढ्दा नेपालबाट बाहिरिने विदेशी मुद्रा बढ्न जान्छ । विदेशी मुद्रा सञ्चित पटक बढेला यसले नकारात्मक असर पार्न सक्छ । अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा

एकपछि अर्को उचाइ लिएको सुनले नेपालमा पनि नयाँ कीर्तिमान बनाइरहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय कम्पोजिटी बजारमा हुने माग र आपूर्तिले सुनको मूल्य निर्धारण हुन्छ । जब अन्तर्राष्ट्रिय कम्पोजिटी बजारमा सुनको माग र आपूर्ति बढी प्रभावित हुन्छ, मूल्य पनि उच्च दरमा घटबढ हुन्छ । यतिबेला अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा सीमित आपूर्तिबीच सुनको माग उच्च दरले बढ्दा मूल्यमा असर परिरहेको छ ।

आन्तरिक पर्यटकका...

...बुकी क्षेत्र ट्रेकिङ गर्नेका लागि उत्कृष्ट गन्तव्य बनेको छ । डोरपाटन उपत्यकाबाट करिब चार घण्टाको पैदलयात्रामा पुग्न सकिने बुकीबाटन तीन हजारदेखि चार हजार पाँच सय मिटरको उचाइसम्म पर्दछ । बुकीपाटन चढ्ने याम साउनेदेखि असोजसम्म भएका यस सिजनमा करिब दुई हजार बढी पर्यटक यहाँ पुग्ने गरेका स्थानीय श्याम पुन मगरले बताए । पहिले डोरपाटन उपत्यका आएर फर्किने पर्यटक अहिले हिँडेर बुकीपाटन आउने गरेका उनले जानकारी दिए । बुकीपाटनमा हजारौंको सङ्ख्यामा भेडाका बथान, गोठालार

मनमोहक उच्च पहाडसहित दर्जनौं हिमशङ्खला अवलोकन गर्न सकिने पुनले उल्लेख गरे । बृत्तबलबाट यहाँ आएका विवेक शर्माले बुकीपाटन मनोरमरहेको बताए । डोरपाटनसम्म गाडीमा पुगेर चार घण्टा पैदल यात्रामार्फत यहाँ पुगेको उनले जानकारी दिए । डोरपाटनबाट पैदलयात्रा गरेर बुकी पुग्दा वन्यजन्तु, चराचुरूङ्गी, खोलालाला, गोठालार प्रकृतिसंगरमाउठन पाइने भन्दै ठाउँ-ठाउँमा बुकी क्षेत्रको नामसहित सूचनासहितको जानकारी राख्नु आवश्यक रहेको शर्माले बताए । बुकीपाटन पुग्न बाटोमा शौचालय र विश्रामस्थल निर्माण गर्नुपर्नेमा उनले जोड दिए । -रासव

खेलकुद समाचार

कोशीमाथि एपीएफको फरकिलो जीत

काठमाडौं, असोज ४/एफ्फा महिला लिग फुटबलमा सत्रव्य प्रहरी बलको एपीएफ बलबले कोशी प्रदेशलाई हराएको छ ।

ललितपुरको सातदोबाटोमा रहेको एफ्फा कम्प्लेक्सको मैदानमा आज भएको खेलमा एपीएफले कोशीलाई ६-० गोलले हरायो । पहिलो हाफमा २ गोल गरेको एपीएफले दोस्रो हाफमा थप ६ गोल गर्‍यो । एपीएफका लागि रश्मीकुमारी घिसिङले ५ गोल गरिन् । मस्ती अनिता बस्नेतले २ र अनिता केसिले १ गोल गरिन् । यो जीतसँगै एपीएफले अपराजित यात्रा कायमै राखेको छ । एपीएफ ७ खेलमा १९ अङ्कसहित तालिकाको शीर्ष स्थानमा छ । कोशी उति नै खेलमा १० अङ्कसहित पाँचौ स्थानमा छ ।

अर्थ/कंपोरेट समाचार

चाडपर्वमा इसेवाबाट कारोबार गर्दा नयाँ कार जित्ने अवसर

काठमाडौं, असोज ४/भुक्तानी सेवा प्रदायक कम्पनी इसेवाले चाडपर्व लक्षित अफर सार्वजनिक गरेको छ । कम्पनीले दशैं, तिहार र छठ पर्व लक्षित 'इसेवा महा-उत्सव' : इसेवाको कारोबारमा नामीको दामी कार' नाम गरेको अफर सार्वजनिक गरेको छ ।

अफर अन्तर्गत १ असोजदेखि ३० कतिकसम्म इसेवाबाट कारोबार गर्ने प्रयोगकर्ता मध्ये एक जना भाग्यशाली प्रयोगकर्ताले नयाँ नामी इलेक्ट्रिक कार जित्न सक्नेछन् । अफरमा सहभागी हुनका लागि ग्राहकले आवश्यकता अनुसार इसेवाका जुनसुकै सेवा प्रयोग वा इसेवाबाट कारोबार गर्दा उक्त बम्पर उपहार जित्ने सकिने कम्पनीको भनाइ छ । यसका साथै १०० रूपैयाँको खेलना हरेक महिना एक जना भाग्यशाली प्रयोगकर्ताले आइफोन १६ पनि जित्न सक्नेछन् । मात्र १०० रूपैयाँमा यो खेल खेल्न सकिनेछ भने

त्यो रकम प्रयोगकर्ताहरूले मोबाइल रिचार्जको रूपमा फिर्ता पाउनेछन् । त्यसैगरी दैनिक र साप्ताहिक रूपमा पनि आकर्षक अफर र उपहार जित्न सकिनेछ । दैनिक अफर अन्तर्गत अफरको समयवधिमा हरेक दिन निर्धारित समयका लागि फ्ल्यास सेलको रूपमा अफर आउने छ । उक्त सेलमा प्रयोगकर्ताहरूले तोकिएको समयमा अधिकतम छुट तथा ब्यास ब्याक पाउन सक्नेछन् । साप्ताहिक रूपमा आउने अफरमा भने हरेक हप्ताको मंगलबार इसेवाका विभिन्न सेवाहरू जस्तै : मोबाइल रिचार्ज, हवाई टिकट, इन्टरनेट बिल भुक्तानी, ईमिक्सर खरिद, बीमा भुक्तानी लगायतका सेवाहरूमा विशेष छुट तथा ब्यास ब्याक पाउन सक्नेछन् । यी अफरद्वारा थप जानकारी इसेवाको फेसबुक, इन्स्टाग्राम पेज लगायतका आधिकारिक सामाजिक सञ्जाल मार्फत प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१ X ५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन दिनुहोस्

व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

सिबिधानले ब्यवस्था गरेका नागरिकका कर्तव्यहरू

- राष्ट्रपति निष्ठावान हुँदै नेपालको राष्ट्रियता, सार्वभौमसत्ता र अखण्डताको रक्षा गर्नु,
- संविधान र कानूनको पालना गर्नु,
- राज्यले चाहेका बखत अनिवार्य सेवा गर्नु,
- सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण गर्नु, जस्ता नागरिक कर्तव्यको पालना गरौं, जिम्मेवार नागरिकको परिचय दिऔं ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जन्मचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट

शितलपाटी

www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका